

نیجریه

۱۹۹۹: ۱/۸۸۵ میلیون بشکه در روز
ظرفیت تولید نفت (۱۹۹۸): ۲/۴
میلیون بشکه در روز
مصرف نفت (۱۹۹۸): ۲۹۵۰۰۰
بشکه در روز
صادرات خالص نفت (۱۹۹۸): ۱/۹
میلیون بشکه در روز
ظرفیت پالایش نفت خام
(۱۹۹۸): ۴۳۸۷۵۰ بشکه در روز
مشتریان عمده نفت خام (۱۹۹۸):
ایالات متحده آمریکا و اروپای غربی
ذخایر گاز طبیعی (۱۹۹۸): ۱۲۴
تریلیون فوت مکعب

کل درآمدهای صادرات (۱۹۹۸): ۹۰ درصد
کل بدهی های خارجی (۱۹۹۸):
۳۶/۵ میلیارد دلار
وضعیت انرژی
ذخایر اثبات شده نفت
(۱۹۹۹/۱/۱): ۲۲/۵ میلیارد بشکه
تولید نفت (۱۹۹۸): ۲/۱۵۸ میلیون
بشکه در روز که ۲/۰۴۳ میلیون بشکه در
روز آن نفت خام است و بقیه احتمالاً
مایعات گازی همراه با نفت است
سهیمه تولیدی اوپک (از آغاز آوریل

وضعیت اقتصادی
پول رایج: Naira
نرخ مبادله ارز (۹۹/۶/۲۳): ۱ دلار
آمریکا = ۹۲/۸۳ Naira
تولید ناخالص داخلی (۱۹۹۸):
۴۸/۲ میلیارد دلار
رشد واقعی (GDP): (۱۹۹۸) ۲/۳
درصد، (۱۹۹۹) ۴/۲ درصد
نرخ تورم: (۱۹۹۸) ۱۰/۲ درصد،
(۱۹۹۹) ۱۰/۵ درصد
درآمدهای حاصل از صادرات نفت
(۱۹۹۸): ۹/۲ میلیارد دلار
نسبت درآمدهای صادرات نفت به

تولید گاز طبیعی (۱۹۹۷): ۱۹۴
میلیارد فوت مکعب
ظرفیت تولید برق (۹۷/۱/۱): ۵/۹
گیگاوات

تولید برق (۱۹۹۷): ۱۳/۵۷۵
میلیارد کیلووات
نیجریه یکی از اعضای سازمان
کشورهای صادر کننده نفت (OPEC)
است و از آنجا که یکی از بزرگترین
صادرکنندگان نفت در جهان بشمار
می‌رود، برای بازار انرژی دارای اهمیت
خاصی است. این کشور یکی از
صادرکنندگان عمده نفت به ایالات
متحده و اروپای غربی محسوب می‌شود
بطوریکه در سال ۱۹۹۸ نیجریه پنجمین
عرضه کننده بزرگ نفت خام به ایالات
متحده بود.

پیشینه کلی

در ۲۹ ماه مه سال ۱۹۹۹،
Olusegun Obasanjo، سوگند ریاست
جمهوری را با هدف بازگرداندن حکومت
مدنی (Civil Rule) به نیجریه ادا نمود.
اقتصاد نیجریه به طور وسیع، به
بخش نفت وابسته است که حدود ۵۰
درصد از تولید ناخالص داخلی (GDP) و
۹۵ درصد از درآمد ارز خارجی این
کشور را به خود اختصاص می‌دهد. GDP
واقعی نیجریه در سالهای ۱۹۹۶-۱۹۹۳
سالانه حدود ۲/۳ درصد، در سال ۱۹۹۷
تا ۳/۹ درصد، سال ۱۹۹۸ تا ۲/۳ درصد
و در سال ۱۹۹۹ تا ۴/۲ درصد افزایش
داشته است. در ۲۵ ژانویه سال ۱۹۹۹
اعلام شد که این کشور و صندوق
بین‌المللی پول (IMF) در مورد برنامه
نظارت اقتصادی IMF
Economic (IMF-Monitored
Program) به توافق رسیده‌اند. این برنامه
که توسط هیئت رئیسه IMF در ماه فوریه
به تصویب رسید، می‌تواند راههای
مذاکرات در مورد به تعویق انداختن
زمان پرداخت بدهی و از سرگیری بودجه
بانک جهانی را هموار سازد. تغییرات
ساختاری گوناگونی در اقتصاد نیجریه
بوقوع پیوسته است. ارز دو نرخی که
طلبکاران و IMF را دچار مشکل کرده
بود، از اول ژانویه ۱۹۹۹ ملغی شد، امور
تجاری بانک مرکزی نیجریه (CBN) به
بانکهای بازرگانی و تجاری واگذار گردید

و آزادی عمل CBN در تدوین و تحقق
سیاستهای پولی، به آن بازگردانده شد.

نفت

ذخایر اثبات شده نفت نیجریه ۲۲/۵
میلیارد بشکه تخمین زده می‌شود. تقریباً
تمام این ذخایر در ساختارهای
زمین شناسی نسبتاً ساده در طول دلتای
رود نیجر دیده می‌شود. این نفت در
۲۵۰ میدان کوچک یافت می‌شود که اکثر
بشکه هستند. حداقل ۲۰۰ میدان دیگر
شناخته شده‌اند که محتوی ذخایر کشف
نشده می‌باشند. درجه سنگینی ذخایر
نفت خام این کشور بین ۲۱ تا ۴۵ درجه
API است. نفت خام مخلوط صادراتی
نیجریه عبارتند از: Bonny Light (۳۷ درجه
API) و Forcados (۳۱ درجه API).
قریب به ۶۵ درصد از نفت خامی که در
نیجریه تولید می‌شود سبک بوده (۳۵
درجه API یا بالاتر) و شیرین می‌باشد
(دارای گوگرد کم). نیجریه امیدوار است
تا سال ۲۰۱۰ ذخایر نفت خود را
دو برابر نموده و به ۴۰ میلیارد بشکه
برساند، اما اداره کنندگان میدانها که درگیر
سرمایه‌گذاریهای مشترکی هستند (که
تحت کنترل شرکت ملی نفت نیجریه
(NNPC) است)، اکتشاف و توسعه
میدانها را به تعویق انداخته‌اند، زیرا
NNPC از پرداخت به موقع سهم هزینه
سرمایه ممانعت کرده است. در ژانویه
۱۹۹۹، رئیس جمهور این کشور
Obasanjo، دبیر کل اوپک Rilwanu
Lukman را به سمت مشاور خود در امور
نفت و انرژی منصوب نمود. وی
همچنین Jackson Gausi-Obaseki را به
عنوان رئیس NNPC برگزید. وی پیش از
این تصدی امور پایبندی را در NNPC
برعهده داشت.

توسعه (اکتشاف و بخش بالادستی)

دولت نظامی نیجریه پیش از تفویض
قدرت به حکومت مدنی، ۲۵ امتیاز
بهره‌برداری جدید نفت در آبهای عمیق را
واگذار نمود. این بلوکها به نامهای
OPL/317-325 و OPL/251-265، در
آبهایی به عمق ۶۶۰۰ تا ۱۶۵۰۰ فوت
قرار دارند. اما طی یک اعلامیه رسمی
دولت که در ۶ ژوئیه ۱۹۹۹ انتشار یافت،

نیجریه

یکی از بزرگترین
صادرکنندگان نفت جهان
و در بازار انرژی
دارای جایگاه مهمی است؛
در سال ۱۹۹۸
نیجریه پنجمین
عرضه کننده نفت خام
به ایالات متحده بود

توقف اکتشاف ۱۶ بلوک که در زمان
دولت ژنرال Abubakar واگذار شده بود،
اعلام گردید. اکثر این امتیازها (۱۱ مورد
در منطقه آبهای عمیق نیجریه) به
شرکتهای محلی واگذار شده بود که اعتقاد
بر این است که دارای روابطی با مقامات
ارشد نظامی فعال سابق بودند. رئیس
جمهور، کمیسیون را مسئول بررسی
صحت تمام قراردادهای دولتی نمود که
در سال ۱۹۹۹ پیش از آنکه دولت، وی
قدرت را در دست گیرد، منعقد شده
بودند.

در حالیکه اکثر فعالیتهای تولیدی/
اکتشافی مناطق خشکی و دریایی کم عمق
تحت سرمایه‌گذاری مشترک انجام
می‌پذیرد، در عملیات اکتشاف آبهای
عمیق و مناطق مرزی قراردادهای
مشارکت در تولید (PSC) کاربرد دارند.
در یک قرارداد مشارکت در تولید، یک
شرکت کلیه هزینه‌های عملیاتی و توسعه
را خود متقبل می‌شود. اگر نفت کشف
شد، این شرکتها با شروع تولید باید به
دولت مالیات و حق امتیاز بپردازند.
شرایط قراردادهای مشارکت در تولید در
نیجریه آنقدر جذاب بوده که چندین
شرکت معظم نفتی را به اکتشاف در آبهای
عمیق تشویق نموده است. ذخایر نفتی
قابل اکتشاف در آبهای عمیق نیجریه از
حدود ۸ تا نزدیک به ۲۰ میلیارد بشکه
برآورد می‌شود. اکتشافات متعددی در

آبهای عمیق نیجریه بوقوع پیوسته که نمونه آن در سال ۱۹۹۶، کشف میدان Bonga توسط شرکت Shell/Dutch بوده است. Bonga که در بلوک OPL/212 واقع شده، در اولین آزمایش ۳۰۰۰ بشکه در روز تولید داشت. ذخایر Bonga از ۶۰۰ میلیون تا ۱ میلیارد بشکه با توانایی تولید ۳۵۰۰۰ بشکه در روز تخمین زده می شود. شرکت Shell کشف کوچک دیگری نیز دارد که میدان Ngolo در بلوک OPL/219 در سال ۱۹۹۷ می باشد. Ngolo به طور تخمینی دارای ذخایری حدود ۱۰۰ میلیون بشکه است. شرکای Shell (با ۵۵ درصد سهم) در هر دو بلوک عبارتند از: Exxon با ۲۰ درصد سهم، Eni/Agip با ۱۲/۵ درصد سهم و Elf Aquitaine با ۱۲/۵ درصد سهم. در سال ۱۹۹۶، Agip (با ۴۰ درصد سهم) یک کشف ۴۸۰۰ بشکه در روز در Abo در بلوک OPL316 داشت. شرکای Agip در OPL/316، شرکتهای BP Amoco با ۳۵ درصد سهم و Exxon با ۲۵ درصد سهم می باشند. در ژانویه ۱۹۹۹، شرکت محلی Famfa Oil و شریک نفتی اش Texaco، کشف میدان Agabami را در بلوک OPL/216 اعلام نمودند. اعتقاد بر این است که این میدان که ۱۱۳ کیلومتر (۷۰ مایل) با دریا فاصله دارد، حاوی چند صد میلیون بشکه نفت قابل اکتشاف است. شرکت Statoil نروژ پس از کشفی که در بلوک OPL/218 انجام داد تصمیم گرفته است که در نیجریه به فعالیت خود ادامه دهد. این کشف که Nnwa نام گرفته انتظار می رود که چندین میلیون بشکه نفت را در خود داشته باشد. BP Amoco که در بلوکهای OPL217 و OPL218 با Statoil فعالیت مشترک داشت، تصمیم گرفته که سهم خود را در آن بلوکها و پنج بلوک دیگری که در آبهای عمیق نیجریه واقعند، به فروش رساند.

اکتشاف و توسعه میدانها در مناطق نفتی سنتی، خشکی و آبهای کم عمق دلتای نیجر و همچنین سایر مناطق همچنان ادامه دارد. در حال حاضر

Shell، Chevron و Elf در بلوک ۲۱ در حال اکتشاف هستند که این بلوک در مرکز و شمال ایالات Plateau، Gombo، Bauchi و Adamawa واقع است. در فوریه ۱۹۹۹، Shell اعلام کرد که در نظر دارد ۸/۵ میلیارد دلار در ۵ سال آینده برای توسعه میادین نفتی دریایی سرمایه گذاری کند. این طرح بزرگترین سرمایه گذاری صنعتی در Sub-Saharan Africa است.

درگیریهای مرزی

هر دو کشور کامرون و نیجریه ادعای مالکیت شبه جزیره Bakassi با مساحت ۱۰۰۰ کیلومتر مربع (۴۰۰ مایل مربع) که در خلیج گینه واقع است را دارند. این جزیره حاوی ذخایر قابل توجهی نفت می باشد. چندین اکتشاف در این شبه جزیره و آبهای مجاور آن بوقوع پیوسته اما هم اکنون عملیات اکتشافی در منطقه مورد منازعه به حالت تعلیق درآمده است. در فوریه ۱۹۹۴، کامرون به منظور حل مناقشه، موضوع را به دادگاه عدالت بین المللی^۱ (ICJ) ارایه نمود. نیجریه نیز چندی بعد دادخواست خود را تحویل ICJ نمود. ICJ در مارس ۱۹۹۸ دادرسی رسمی را آغاز نمود اما تصمیم گیری نهایی به سال ۱۹۹۹ موکول نمود.

دولت نیجریه مالکیت انحصاری گینه استوایی بر میدان Zafiro (بلوک B) را زیر سؤال برده است. مسئله این است که آیا Zafiro یک میدان جداگانه است یا اینکه بخشی از ماسخار نفتی است که در دو طرف آبهای منطقه ای هر دو کشور گسترده شده است. شرکت آمریکایی Mobil، تولید نفت در این میدان را از سپتامبر ۱۹۹۶ تحت قراردادی با گینه استوایی آغاز نمود. شرکت Elf بلوک OML/102 نیجریه را که در ۳/۵ کیلومتری (۲ مایلی) شمال میدان Zafiro واقع است اجاره کرده است. شرکت Elf و نیجریه مدعی هستند که اطلاعات لرزه شناسی ثابت می کند که این میدان تا خاک نیجریه امتداد دارد. نیجریه خواهان تعیین حدود مرزی بین دو کشور و استقرار توسعه مشترک میدان است. در

مشکلاتی نظیر اختلال در کار،

حریق، ضعف مدیریت و

نبودن تعمیر و نگهداری کلی،

تولید واقعی

پالایشگاههای نیجریه را

کاهش داده و موجبات کمبود

سوخت را فراهم آورده است؛

به طوری که دولت

فرآوردههای نفتی وارد می کند

سال ۱۹۹۸، شرکت Elf، ۲ چاه در بلوک OML/102 حفر کرده و کشف میدانی بنام Ekanga را اعلام نمود. گینه استوایی معتقد بود که چاههای Ekanga در آبهای منطقه ای آن کشور در بلوک B حفر شده اند. مذاکرات بین نیجریه و گینه استوایی تاکنون با موفقیت کمی همراه بوده است. در ماه ژوئن سال ۱۹۹۹، گینه استوایی از ICJ خواست که در مورد موضوع درگیری نیجریه و کامرون میانجیگری کند. دلیل گینه استوایی برای این کار حمایت از حقوق قانونی خود در خلیج گینه با استفاده از کلیه ابزارهای قانونی و مطلع کردن دادگاه از حقوق و منافع قانونی گینه استوایی بوده است چون پس از آنکه دادگاه مبادرت به بررسی مسئله مرزهای دریایی بین کامرون و نیجریه نماید، ممکن است این کار تأثیرگذار نباشد. گینه استوایی همچنین اظهار داشته که «اگرچه برای هر سه کشور آزاد است که از دادگاه بخواهند مرزهای دریایی کامرون-نیجریه و همچنین مرزهای دریایی گینه استوایی با این دو کشور را معین کنند، اما گینه استوایی چنین درخواستی نداشته و خواهان تعیین مرزهای دریایی خود و همسایگانش از

تولید

میانگین تولید نفت خام نیجریه در ۵ ماه اول سال ۱۹۹۹، ۲/۰۱۲ میلیون بشکه در روز بوده که نسبت به سال ۱۹۹۸، ۲/۰۴۳ میلیون بشکه در روز و سال ۱۹۹۷، ۲/۳۱۷ میلیون بشکه در روز، کاهش نشان می‌دهد. سهمیه تولید اوپک برای نیجریه در اواخر سال ۱۹۹۷ از ۱/۸۶۵ میلیون بشکه در روز به ۲/۰۴۲ میلیون بشکه در روز افزایش یافت. در ماه مارس سال ۱۹۹۸، نیجریه همراه با سایر اعضای اوپک و برخی از اعضای غیراوپک توافق کردند که به منظور تثبیت قیمت جهانی نفت تولید را کاهش دهند. این کشور که بنا بر تخمین‌ها دارای تولید ۲/۲۶ میلیون بشکه در روز در زمان توافق بود، تعهد کرد که تولید خود ۱۲۵۰۰۰ بشکه در روز کاهش دهد. در ۲۴ ژوئن ۱۹۹۸ همزمان با کاهش بهای نفت به کمترین حد خود از سال ۱۹۸۶، اجلاس وزیران اوپک تصمیم گرفت که اوپک و غیراوپک به طور مشترک ۲/۶ میلیون بشکه در روز از سطح تولید فوریه ۱۹۹۸ بکاهند که این شامل کاهشهایی می‌شد که اوپک در توافق ماه مارس نقل کرده بود. تحت این هماهنگی، نیجریه ۱۰۰۰۰۰ بشکه دیگر از تولید خود کاست. در ۲۳ مارس سال ۱۹۹۹ اعضای اوپک (به استثنای عراق) توافق کردند روزانه ۱/۷ میلیون بشکه در روز مجدداً از تولید خود بکاهند. به هر حال از آنجا که اجرای دو توافق قبلی به صورت جزئی صورت گرفت (بین ۶۵ تا ۷۵ درصد در طی ۵ ماه آخر سال ۱۹۹۸)، سطوح کاهش تولید، کاهش واقعی اکثر کشورها را نشان نمی‌دهد. سهمیه نیجریه هم‌اکنون ۱/۸۹ میلیون بشکه در روز و کاهش تولید این کشور در مجموع ۳۷۳۰۰۰ بشکه در روز می‌باشد. رئیس‌جمهور Obasanjo اعلام کرده است که در نظر دارد ظرفیت تولید نفت نیجریه را تا حدود ۵۰ درصد در طول چهار سال آینده افزایش دهد. وی گفت: «هدف، افزایش تولید از ۲ میلیون به ۳ میلیون بشکه در روز جهت فراهم کردن بودجه بهتر برای توسعه میدانهای نفتی و گازی جدید است.»

ناآرامی‌های محلی

چندی پیش آشوبهای محل در ناحیه دلتای نیجر بیش از پیش افزایش یافت به طوری‌که پس از به قدرت رسیدن Obasanjo، ۷۰۰ نفر در درگیریهای بین گروههای قبیله‌ای و نیروهای امنیتی کشته شدند. تولید نفت شرکتهای خارجی در این منطقه چندین بار دچار وقفه شد. ازاینرو رئیس‌جمهور اعلام کرد لایحه‌ای را برای تشکیل کمیسیون دلتای نیجر (NDC) برای تصویب تسلیم مجلس خواهد کرد. این کمیسیون بر توسعه و هزینه‌های دولت در منطقه نظارت خواهد کرد و شرکتهای نفتی خارجی پذیرفته‌اند که به تأمین مالی NDC کمک کنند.

بودجه

مشکل اساسی که بخش سرمایه‌گذاری بالادستی نیجریه با آن مواجه است، تأمین مالی از سوی دولت می‌باشد. تحت پروژه‌های با سرمایه‌گذاری مشترک موجود، NNPC هزینه‌ها را با شرکای خارجی خود تقسیم می‌کند. تأمین مالی NNPC از سوی وزیر دارایی از سال ۱۹۹۳ پایین‌تر از سطح گنجانده شده در بودجه بوده است. کاهش تأمین مالی منجر به افزایش بدهی‌ها به شرکای سرمایه‌گذاری مشترک خارجی شده و فعالیتهای اکتشافی/توسعه‌ای آنها را کاهش داده است. در بودجه سال ۱۹۹۹ (که پیش از آنکه دولت Abubakar قدرت را واگذار کند ارائه شده بود)، بودجه سرمایه‌گذاریهای مشترک به ۲ میلیارد دلار کاهش یافته است. این بودجه شامل استیابارهای مالیاتی و مشوق‌های سرمایه‌گذاری مخصوص بخشهای نفت و گاز می‌باشد. دولت همچنین اظهار داشته که متنوع‌سازی بودجه برای صنایع را دنبال خواهد کرد.

دولت یک طرح جایگزینی بودجه برای میدان نفتی EA متعلق به شرکت Shell را به تصویب رسانده است. شرکای خصوصی این پروژه توسعه ۴۰۰ میلیون دلاری EA را از لحاظ مالی تأمین می‌کنند. سهم هزینه‌های NNPC بر عهده Shell است، که به محض شروع تولید EA، مسترد خواهد شد. Elf همچنین به

نزدیک به

۴۳ درصد مردم نیجریه به برق دسترسی دارند و دولت قصد دارد تا سال ۲۰۱۰ این رقم را به ۸۵ درصد برساند

دنبال بودجه غیرتجاری برای توسعه میدان Amenam است. هزینه‌های توسعه برای این میدان، که تخمین زده می‌شود دارای ۴۰۰ میلیون بشکه نفت قابل استحصال است، ۱ میلیارد دلار برآورد شده است.

صادرات

اکثر صادرات نفت خام نیجریه به بازارهای ایالات متحده و اروپای غربی اختصاص دارد. آسیا بتدریج به مقصدی برای نفت خام نیجریه تبدیل می‌شود، اما مشکلات اقتصادی اخیر مانع از رشد تقاضای نفت در این منطقه برای نیجریه شده است. صادرات نفت خام نیجریه به ایالات متحده به ۶۸۹۰۰۰ بشکه در روز در سال ۱۹۹۸ (۷/۹ درصد از واردات نفت خام ایالات متحده) رسید. در سال ۱۹۹۸ این کشور پس از عربستان، ونزوئلا، مکزیک و کانادا، پنجمین صادرکننده عمده به ایالات متحده بود. در پنج ماه اول سال ۱۹۹۹، صادرات نفت خام نیجریه به ایالات متحده به ۶۸۲۰۰۰ بشکه در روز رسید که بدین ترتیب این کشور ششمین منبع عمده عرضه‌کننده نفت خام به ایالات متحده بود.

در ۲ ژوئیه سال ۱۹۹۹، NNPC اعلام نمود که کلیه قراردادهای نفت خام موجود تا پایان سپتامبر ۱۹۹۹ فسخ می‌گردد. به نظر می‌رسد انقضای این

ترارادها در پی تلاش دولت برای محدود کردن نقش شرکتهای تجاری در فروش نفت خام نیجریه صورت پذیرفته است. دولت خواهان افزایش شفافیت فروش نفت خام و کاهش اتکاء به دلانان از طریق حمایت از فروش مستقیم به پالایشگران است. Ritwanu Lukman، مشاور رئیس جمهور در امور نفت و انرژی، گفته است که پالایشگرانی که خواهان کسب ترارادهای نفت خام هستند دیگر مجبور به پرداخت حق دلالی که در توافقات گذشته معمول بود نیستند.

پالایش و بخش پائین دستی

چهار پالایشگاه نیجریه دارای ظرفیت اسمی به میزان ۴۳۸۷۵۰ بشکه در روز هستند. اما مشکلاتی نظیر اختلال در کار، حریق، ضعف مدیریت و عدم وجود تعمیر و نگهداری کلی (TAM)، تولید واقعی این پالایشگاهها را به مقدار زیادی کاهش داده است. مشکلات پالایشی موجبات کاهش عرضه سوخت در نیجریه را فراهم نموده است. کمبود تولیدات پالایشی، NNPC را مجبور به وارد کردن فرآورده‌های نفتی کرده و دولت به منظور کمک به کاهش این کمبود، واردات را مجاز اعلام کرده است. مقررات زدایی از واردات فرآورده‌های نفتی در طرح بودجه جدید آشکار شده که در نتیجه این مقررات زدایی، انحصار NNPC بر واردات فرآورده‌های نفتی پایان می‌یابد. قاچاق فرآورده‌های نفتی برای فروش مجدد به کشورهای همسایه (قیمتهای نیجریه دارای سوئید بالایی است) کمبود سوخت این کشور را وخیم‌تر کرده است.

پالایشگران نیجریه با چندین شرکت ترارادهای TAM را به امضاء رسانده‌اند. Total Fina در اوایل سال ۱۹۹۸ توافقنامه‌ای را برای تعمیر و نگهداری پالایشگاه Kaduna با ظرفیت ۱۱۰۰۰۰ بشکه در روز امضاء کرد. این شرکت در ماه فوریه ۱۹۹۹ اعلام کرد که پالایشگاه به مرحله عملیات بازگشته است. اما

دولت نیجریه تصمیم گرفته تراراد ۲۱۵ میلیون دلاری با Total Fina برای مرمت پالایشگاه را مورد بازنگری قرار دهد. این تراراد که در زمان حکومت Abubakar Ikurn منعقد شده بود، ممکن است توسط هیئت تازه تأسیسی که ترارادهای قبلی دولت را تا سال ۱۹۷۶ مرور می‌کنند، بازنگری شود. رئیس جمهور Obasanjo در شروع کار خود در پایتخت این کشور، Abuja، به این هیئت مشاور ۱۲ نفره گفت که دوره‌ای که باید مورد بررسی قرار گیرد به قبل از سال ۱۹۸۴ برمی‌گردد، زمانی که فرماندهان نظامی، دولت انتخاب شده قبلی را سرنگون کردند. در سپتامبر ۱۹۹۸، ترارادهای TAM برای پالایشگاه Port Harcourt به شرکت Shell واگذار شد و در ماه مه سال ۱۹۹۹، نیجریه تراراد تعمیر و نگهداری پالایشگاه با ظرفیت ۱۲۵۰۰۰ بشکه در روز در Warri را به کنسرسیومی از شرکتهای کانادایی، هلندی و آمریکایی واگذار کرد. این تراراد به شرکتهای Ramboi کانادا، Dietsman Comerint هلند و Litwin آمریکا اعطاء گردید.

گاز طبیعی

طبق برآوردها، نیجریه دارای ۱۲۴ تریلیون فوت مکعب ذخایر گاز طبیعی اثبات شده است (دهمین کشور جهان). ذخایر گازهای همراه و غیرهمراه به ۳۰۰ تریلیون فوت مکعب می‌رسد. تولید گاز همراه در میدانهای نفتی (تقریباً ۱۵۰ میدان) واقع در خشکی و نواحی باتلاقی دلتای رود نیجر متمرکز شده‌اند. با توجه به فقدان زیرساخت بهره‌برداری گاز، نیجریه ۷۵ درصد از گاز تولیدی خود را می‌سوزاند و ۱۲ درصد آن را نیز برای بالا بردن بهبود نفت مجدداً تزریق می‌کند. اگرچه این میزان بالاست ولی نسبت به سال ۱۹۷۱ که حدود ۹۸ درصد از گاز سوزانده می‌شد، به طور چشمگیری کاهش یافته است. این کشور در نظر دارد تا سال ۲۰۱۰ سوزاندن گاز طبیعی را به صفر برساند. در بودجه سال ۱۹۹۹، مشوقهایی برای تولید و استفاده

از لحاظ میزان گاز،

نیجریه با ۱۲۴ تریلیون

فوت مکعب ذخایر گاز طبیعی،

دهمین کشور جهان است

گاز مدنظر قرار گرفته است. دستورالعملهایی برای قیمت‌گذاری گاز در طرح بهره‌برداری ملی گاز شرکت گاز نیجریه (NGC)، شرکت تابعه NNPC، و استفاده‌کنندگان نهایی نیز در طرح مشوق بودجه گنجانده شده است. هدف چندین سرمایه‌گذاری مشترک نفت استفاده از گازی است که در حال حاضر سوزانده می‌شود.

شرکتهای Mobil و NNPC تولید مایعات گاز طبیعی (NGLs) از پروژه Oso-NGL را از ژوئیه ۱۹۹۸ آغاز نموده‌اند. گاز طبیعی میدان دریایی Oso، که در ۴۲ کیلومتری (۲۶ مایلی) جنوب پایانه Qua Iboe واقع است، به یک کارخانه جداسازی برای فرآوری پروپان، بوتان و پنتان فرستاده می‌شود. تولید گاز مایع (LPG) اخیراً به ۴۰۰۰۰ بشکه در روز رسیده است. هم‌اکنون LPG حاصل از یک تأسیسات ۸۵۰ میلیون دلاری به صادرات اختصاص داده شده است. Mobil دارای سهم ۵۱ درصدی در پروژه Oso است و سهم باقیمانده را NNPC در اختیار دارد.

پروژه گاز Escravos (EGP) که NNPC ۶۰ درصد و Chevron ۴۰ درصد از سهم آن را در اختیار دارند، یکی دیگر از پروژه‌های نیجریه است که به منظور استفاده بهتر از ذخایر گاز طبیعی در حال اجرا است. فاز اول EGP طی ۶ سال با هزینه ۵۷۰ میلیون دلار کامل شد. EGP در حال حاضر ۱۶۵ میلیون فوت مکعب در روز گاز همراه میدانهای Okan و Mefa را فرآوری می‌کند. فاز دوم EGP

که هم اکنون در حال اجرای مراحل مهندسی و طراحی است برای شروع در سال ۲۰۰۴ برنامه ریزی شده است با اجرای این طرح باقیمانده گازهایی که توسط میدانهای نفتی تحت کنترل Chevron سوزانده می شوند نیز جمع آوری خواهد شد.

گاز حاصل از فاز دوم EGP به کشورهای بنین، توگو و غنا از طریق خط لوله گاز افریقای غربی (WAGP) عرضه خواهد شد. در ژانویه ۱۹۹۵، دولت نیجریه طرحهایی را برای ساخت WAGP به این سه کشور اعلام نمود. مقامات Chevron اظهار کردند که این خط لوله ۹۹۸ کیلومتری (۶۲۰ مایلی) باید کاملاً دریایی باشد. این خط لوله ۴۰۰ میلیون دلاری در شروع، ۱۵۰-۱۰۰ میلیون فوت مکعب در روز گاز را به کشورهای توگو، بنین و غنا در ابتدای سال ۲۰۰۲ منتقل خواهد کرد. ۶ شرکت به عنوان توسعه دهندگان مشترک WAGP مطرح هستند که عبارتند از: Shell، NNPC، Ghanaian، National Petroleum Corp.، Chevron Societe و Societe Beninoise de Gaz Togolaise de Gas. مطالعه امکان سنجی WAGP در ربع اول سال ۱۹۹۹ تکمیل شده اما مطالعات بانک جهانی نشان داده است که شرکتها می توانند حدود ۵۰۰ میلیون دلار در هزینه های اولیه انرژی در طول ۲۰ سال صرفه جویی نمایند. مدیر پروژه WPAG در Chevron، Chris Miller عنوان کرده که حجم کنونی ۱۰۰ تا ۱۵۰ میلیون فوت مکعب در روز، در طول ۲۰ سال آینده به چهار تا پنج برابر خواهد رسید.

در ماه آوریل سال ۱۹۹۸، Chevron و Sasol، شرکت انرژی، سوخت مصنوعی و پتروشیمی افریقای جنوبی، به منظور ساخت کارخانه تبدیل گاز به فرآورده های نفتی (GTL) با ظرفیت ۲۰۰۰۰ بشکه در روز در نیجریه موافقتنامه ای را به امضاء رساندند. این کارخانه (GTL) که گاز فاز سوم EGP را استفاده خواهد کرد، گاز طبیعی را به نفت خام مصنوعی تبدیل خواهد نمود. نفت

خام مصنوعی سپس طی فرآیندهایی به فرآورده های نفتی، عمدتاً گازوئیل فاقد گوگرد، تبدیل می شود.

سرمایه گذاری مشترک تحت سرپرستی Shell نیز چندین پروژه برای مهار گازهایی که سوزانده می شوند را محقق خواهد نمود. انتظار می رود که پروژه جمع آوری گاز که در ربع چهارم سال ۲۰۰۰ به جریان خواهد افتاد، ۸۰ میلیون فوت مکعب از گازی را که در حال حاضر در ۵ ایستگاه تحت سرپرستی Shell سوزانده می شود جمع آوری کند. این گاز به سیستم خط لوله Escravos-Lagos متعلق به شرکت گاز نیجریه NGC وارد خواهد شد. پروژه مشابه دیگری در ایستگاه Nembe متعلق به Shell در حال توسعه است که طبق برنامه پروژه Nembe در ربع سوم سال ۲۰۰۰ کامل خواهد شد.

جاه طلبانه ترین پروژه گاز نیجریه، ساخت تأسیسات گاز طبیعی مایع شده به مبلغ ۷/۳ تا ۸/۳ میلیارد دلار در جزیره Bonny است. زمانیکه این پروژه در نیمه سال ۱۹۹۹ به پایان برسد، این تأسیسات قادر به فرآوری ۷/۱۵ میلیارد متر مکعب (۲۵۲/۴ میلیارد فوت مکعب) در سال گاز طبیعی مایع شده خواهند بود. کنسرسیوم توسعه دهنده این پروژه یعنی شرکت گاز طبیعی مایع نیجریه (NLNG) مرکب است از NNPC با ۴۹ درصد سهم، Shell با ۲۵/۶ درصد، Elf با ۱۵ درصد و Agip با ۱۰/۴ درصد سهم. در ابتدا این تأسیسات بطور عمده از میدانهای گازی اختصاصی تأمین خواهند شد اما NLNG اظهار داشته که در طی چند سال نیمی از گاز ورودی گازهای همراه (که در حال حاضر می سوزند) خواهند بود. چندین مشتری قراردادهای خرید درازمدتی با NLNG به امضاء رسانده اند. این شرکتها عبارتند از بهره برداری الکتریسیته ایتالیا، ENEL (۴۹ درصد از حجم تولیدی)، شرکت اسپانیایی Enagas (۲۲ درصد)، Botas ترکیه (۱۷ درصد)، Gaz de France (۷ درصد) و Transgas پرتغال (۵ درصد). انتظار می رود اولین محموله LNG در

اکتبر ۱۹۹۹ تحویل مشتریان شود. اعضای کنسرسیوم NLNG در نیمه اول سال ۱۹۹۹ تأیید کردند که سومین مرحله تولید LNG با ظرفیت سالانه ۳/۷ میلیارد متر مکعب (۱۳۰/۶ میلیارد فوت مکعب) ایجاد خواهد شد که ظرفیت فرآوری کل LNG در NLNG را به ۱۰/۸۵ میلیارد متر مکعب (۳۸۳ میلیارد فوت مکعب) در سال افزایش خواهد داد. زمان تحویل از مرحله سوم LNG طبق برنامه در ربع چهارم سال ۲۰۰۲ آغاز خواهد شد. NLNG اعلام نمود که Engas یک توافقنامه ۲۱ ساله را برای خرید بیش از ۷۰ درصد از تولید مرحله سوم LNG به امضاء رسانده است. با این موافقتنامه NLNG تمام تولید خود از مرحله سوم LNG را پیش فروش کرده است. زمانیکه مرحله سوم به بهره برداری برسد، به جریان انداختن تأسیسات LNG برای گازهای همراه نیز میسر خواهد بود.

برق

نیجریه در حال حاضر دارای ظرفیت تولید الکتریسیته به میزان ۵۸۸۱ مگاوات است. این کشور در نظر دارد سیستم تولید، انتقال و توزیع برق را توسعه دهد. نزدیک به ۴۳ درصد از جمعیت نیجریه هم اکنون به برق دسترسی دارند، اما مقامات بخش نیروی برق ملی (NEPA) در نظر دارند این میزان را تا سال ۲۰۱۰ به ۸۵ درصد افزایش دهند. برای اجرای این طرح NEPA نیازمند ۱۵۰۰۰ کیلومتر (۹۰۰۰ مایل) خطوط انتقال، ۱۶ نیروگاه برق جدید و تأسیسات جدید توزیع و بازاریابی خواهد بود. دولت نیجریه امیدوار است مشارکت خارجی را در بخش برق افزایش دهد و خوداتکایی را در ساخت، مالکیت و سرپرستی (BOO) طرحها مد نظر قرار دهد. در حال حاضر مذاکراتی بین NEPA و Mobil در مورد احداث یک نیروگاه برق ۳۵۰ مگاواتی گازسوز در River State در جنوب نیجریه در جریان است. دولت همچنین خصوصی سازی تأسیسات موجود را در دستور کار خود قرار داده است. ■